

- če nismo strokovnjaki, nam pregledovanje živali ne bo povedalo veliko, za žival pa je vir smrtnega strahu, morda se bo skušala tudi braniti, zato je najbolje, da jo čim prej dostavimo do zatočišča ali usposobljenega veterinarja,
- če moramo žival čez noč imeti doma ali jo dlje časa prevažati, poskrbimo, da bo kar najmanj izpostavljen stresu. Pri tem nam lahko pomaga, da ji s krpo pokrijemo glavo (pazimo, da lahko nemoteno diha) ali jo zapremo v temen prostor. Ponudimo ji tudi vodo.

Pozor – divje živali so lahko vir kužnih bolezni, od katerih so številne nevarne tudi človeku (steklina, leptospiroza, tuberkuloza, garjavost ipd.), zato previdnost ne bo odveč.

3) Čimprejšnja vrnitev v okolje. Namen oskrbe take živali je, da jo spet pripravimo na samostojno življenje v naravi. Če je tega zmožna, jo je potrebno čimprej spet izpustiti v naravo – tudi glede tega vam lahko svetujejo v zatočišču za divje živali.

4) Vrinitev v okolje včasih ni možna. Če žival ni zmožna sama preživeti v naravi, je ne smemo izpustiti, to je z zakonom prepovedano. V to kategorijo sodijo tudi mladiči, ki so bili vzrejeni s človekovo pomočjo in se ne znajo sami oskrbovati, poleg tega tudi nimajo strahu pred človekom in bi zato silili v bližino človeških domovanj. Taka žival mora živeti v ujetništvu, seveda v primernih pogojih. Nekatere vrste so lahko kot mladiči zelo prijetne, ko odrastejo, pa se začnejo napadalno rangirati s človekom, kar je lahko zelo nevarno.

5) Dovoljenja pristojnih služb. Za vsako pridobljeno prosto živečo žival je potrebno obvestiti Ministrstvo RS za okolje in prostor, za žival ogroženih vrst pa pridobiti ustrezno dovoljenje.

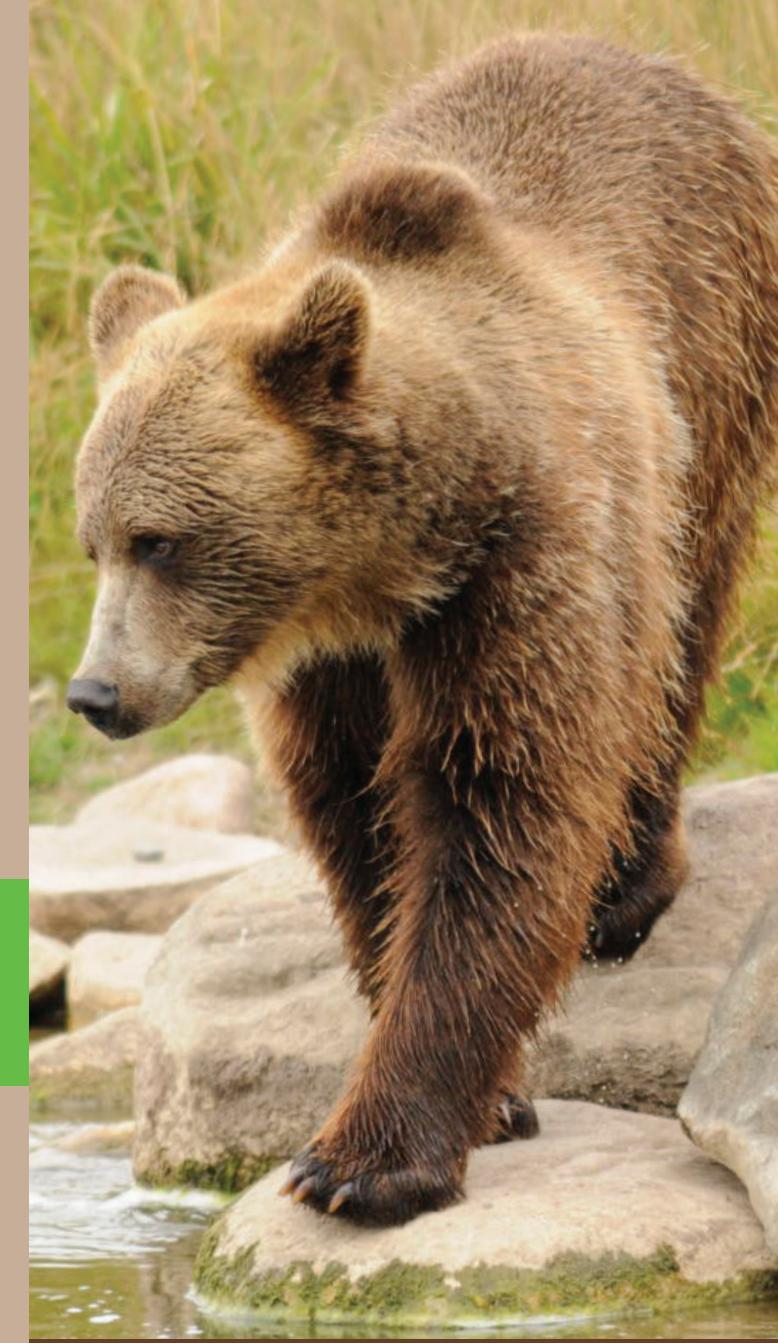

Zaradi vsega naštetega je pri reševanju živali potrebnega veliko znanja in načrtovanja, da dobri nameni ne prinesejo slabih posledic. Preden se lotite česa takega, se zato dobro pozanimajte pri strokovnjakih.

© 2015 Društvo za zaščito živali Ljubljana
Kopiranje in distribucija v originalni obliki sta zaželena. Če želite kopirati le del vsebine oz. jo uporabiti v drugačni obliki, je obvezna navedba avtorjev in povezava na spletno stran Društva za zaščito živali Ljubljana

Društvo za zaščito živali Ljubljana | p.p. 4733, 1000 Ljubljana
Tel: 041/751-722 | e-mail: info@dzzz.si | URL: www.dzzz.si

Avtorici teksta: Petra Mohar, Urša Košir | Fotografije: Petra Mohar
Oblikovanje: Alja Willenpart

**Divje živali
Naši plahi prijatelji**

Kaj so divje živali?

Divje živali (rečemo jim tudi prosto živeče) so tiste, ki niso nastale z umetnim izborom in lahko živijo prosto v naravi, neodvisno od človeka. Čeprav mednje nekateri štejejo tudi domače/hišne živali, če živijo brez pomoči človeka, se v tem besedilu osredotočamo le na divje živali v ožjem pomenu.

Divje živali v ujetništvu

Divje živali, razen v izjemnih primerih, ne sodijo v ujetništvo, saj jim ne moremo zagotoviti življenskih razmer, kakršne imajo v naravnem okolju. Vsaka žival se je sicer sposobna prilagoditi na spremembe v okolju, vendar znotraj nekaj meja. Če te meje prestopimo, povečamo živali stres do te mere, da postane občutljiva za bolezni, ki lahko vodijo v smrt (najbolj znani so primeri »hitro umirajočih« legvanov), ali pa razvijejo vedenjske motnje (ponavljajoče nihanje glave, neprestana hoja v krogih, ipd.). Lastniki divjih živali v ujetništvu (posamezniki ali živalski vrtovi) so v skladu z zakonom živalim dolžni zagotoviti ustrezne bivalne razmere.

Sem štejemo, da ima žival dovolj prostora, dovolj svetlobe, primerno hrano, da ima redno in primerno očiščen bivalni prostor, ter da ji je po potrebi zagotovljena primerna veterinarska oskrba. Več živali je lahko nameščenih skupaj samo pod pogojem, da se dobro razumejo in da se med seboj ne bodo poškodovale. Zelo je tudi pomembno, da žival iz ujetništva ne more pobegniti. Če ti pogoji niso izpolnjeni, se šteje, da gre za mučenje živali.

Prosto živeče živali srečujemo v njihovem prvotnem okolju, prav tako pa tudi v mestnih parkih, na poljih, gozdnih obrobjih, smetiščih, včasih pa tudi v mestnih središčih in blokovskih naseljih. So torej vsepovsod, zato so srečanja neizogibna. Za sobivanje je pomembno, da ob srečanjih ravnamo pravilno:

- Če srečamo divjo žival v divjini, je prav, da jo pustimo pri miru. Nenazadnje smo na obisku v njenem domu!
- Če na divjo žival naletimo v urbanem okolju, jo skušamo čim manj vznemirjati. Če vam ježi, vrane, race, labodi, veverice, žabe, pižmovke, nutrije, kune in druga podobna bitja niso po godu, jih pustite pri miru, sicer ste lahko kaznovani, saj kršite Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/2004) in Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/2013).
- Čeprav prosto živeče živali ne potrebujejo pomoči človeka v obliki hranjenja, se najbrž nekateri temu ne boste mogli upreti. Pri tem skušajte upoštevati, kaj katera vrsta lahko uživa, saj lahko napačna hrana povzroči nepopravljivo škodo.

Ko divje živali potrebujejo pomoč

Če je žival bolna ali poškodovana, jo smemo vzeti iz njenega naravnega okolja, da ji pomagamo. Pri tem za večino vrst velja, da jih moramo oddati v zatočišče v roku 24-ih ur, torej živali ne smemo zadrževati doma. Če naletite na žival, za katero sumite, da potrebuje pomoč, upoštevajte naslednje korake:

1) Je moje ukrepanje res nujno? Morda se gleda živali motite in boste naredili s svojim poseganjem več škode kot koristi. Znan je primer Bambija – če naletimo na mlado srnico in jo pobožamo, smo s tem naredili nepopravljivo škodo – mama bo mladiča zaradi človeškega vonja zavrnila in obsojen bo na smrt. Podobno naše pomoči običajno ne potrebujejo ptičji mladiči, ki zapuščajo gnezdo. Izjema so primeri zapuščenih mladih ptic, ko najdemo oba starša mrtva. V primeru, ko niste sigurni, ali je vaše ukrepanje res potrebno ali ne, pokličite na telefonsko številko zatočišča, kjer vam bodo svetovali.

2) Če je potrebno ukrepanje, bodite previdni.

Divja žival, ki je zbolela, postala žrtev prometne nesreče ali celo namerne človeške zlobe, nas ne dojema kot prijatelja, zato bo skušala pobegniti in se ubraniti. Odlov mora biti hiter, da žival ni predolgo v stresu (odlov občuti kot preganjanje), hkrati pa brez naglih gibov in odvečnih zvočnih elementov. Upoštevajte tudi:

- pred odlogom si pripravimo kletko, škatlo, kakšno cunjo in drugo potrebno opremo – ko enkrat držimo prestrašeno ptico ali ježa, bomo težko iskali nekaj, kamor bi žival namestili ali zavili,
- živali se je bolje približati od strani kot od spredaj in brez direktnega pogleda v oči, saj se bo tako počutila manj ogroženo,
- žival primemo trdno, saj bi se ob pobegu lahko še dodatno poškodovala,
- z živaljo imejmo čim manj neposrednega stika, saj s tem zmanjšamo stres zanjo, zase pa nevarnost poškodbe ali okužbe,
- posebej smo pozorni na najbolj nevarne dele živali (kremplje, kljun, zobe, bodice),
- z odlovljeno živaljo rokujemo čim manj,

ZATOČIŠČE ZA ŽIVALI PROSTO ŽIVEČIH VRST

Golob d.o.o.

Glavni trg 7

2366 Muta

Tel: 02/876 12 85 ali 041/518 939 (Zlatko Golob)

URL: <http://www.golob-veterina.si>